

PROGRAM PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ

Zařízení:	Střední škola a Základní škola DC90 s.r.o.
Adresa:	Nedbalova 36/27, Olomouc – Topolany 772 00
Ředitelka:	Ing. Jitka Lattová
Školní metodik prevence:	Bc. Jana Danzmajerová
Školní rok:	2025/2026

Obsah:

- 1 Úvod
- 2 Charakteristika školy
- 3 Informační zdroje
 - 3.1 Vnitřní informační zdroje
- 4 Analýza současného stavu
- 5 Cíle minimálního preventivního programu
 - 5.1 Obecné cíle
 - 5.2 Konkrétní cíle v tomto školním roce
 - 5.3 Instituce, které zajišťují poradenství, prevenci a sociálně právní ochranu žáků
 - 5.4 Internetové poradny
- 6 Hodnocení preventivního programu za školní rok 2024/2025
- 7 Zapojení pedagogických pracovníků do preventivního programu
 - 7.1 Metodické pomůcky
- 8 Aktivity prevence rizikového chování
 - 8.1 Aktivity pro žáky - Rozdělení preventivních aktivit v rámci výuky
 - 8.2 Jednorázové akce (viz příloha)
 - 8.3 Aktivity pro rodiče
 - 8.4 Aktivity pro žáky a učitele
 - 8.5 Konkrétní akce v tomto školním roce
- 9 Očekávané výstupy
- 10 Přílohy:
 - Krizový plán školy
 - Krizový scénář řešení jednotlivých stádií šikany
 - Strategie prevence školní neúspěšnosti

1 ÚVOD

„Cílem primární prevence je zvýšení odolnosti dětí a mládeže vůči sociálně – patologickým jevům. Především vést děti a mládež ke správným postojům vůči zátěžím a problémům.“
(MŠMT)

Prevenčí rizikového chování se rozumí předcházení široké skupině výchovných problémů. Významné je jejich rozpoznání a zajištění včasné intervence.

RIZIKOVÉ FORMY CHOVÁNÍ:	- závislostní chování, užívání všech návykových látek, netolismus
	- agrese, šikana, kyberšikana
	- násilí, vandalismus, intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus, xenofobie, homofobie
	- záškoláctví
	- krádeže
	- rizikové sporty a rizikové chování v dopravě, prevence úrazů
	- spektrum poruch příjmu potravy
	- negativní působení sekt
	- sexuální rizikové chování
	- krizové situace spojené s násilím
	- problémové situace týkající se žáka s PAS

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola se nachází v klidném prostředí obce Topolany, v bezprostřední blízkosti města Olomouce, a je součástí DC 90 o. p. s. V areálu je velká zahrada s altánem a hřiště vhodné ke sportovním aktivitám.

Žáci dojíždějí do školy z okolních obcí i ze vzdálenějších míst a využívají k tomu veřejnou dopravu.

Budova školy je bezbariérová, třídy jsou vybaveny počítači a interaktivními tabulemi. Výuka teoretických a odborných předmětů je uskutečňována ve třídách a dílnách přizpůsobených žákům s kombinovanými vadami.

V odpoledních hodinách mohou žáci navštěvovat nepovinné předměty, které se otevírají podle jejich zájmu. Žáci mají možnost týdenního ubytování na internátě v areálu DC 90.

Speciální škola ve spolupráci s DC 90 poskytuje žákům rehabilitaci a logopedii.

Vzdělávací nabídka školy zahrnuje následující studijní obory:

- Praktická škola pro žáky s více vadami (s jednoletou a dvouletou přípravou)
- Odborné učiliště pro žáky s více vadami (obory Keramické práce a Zahradnické práce)

3 INFORMAČNÍ ZDROJE:

- Internetové stránky zaměřené na oblast rizikového chování a informace z médií.
- Publikace zaměřené na oblast rizikového chování, časopis Prevence.
- Poznatky a informace získané na základě vlastního šetření metodika prevence.
- Poznatky a informace získané od pracovníků a žáků školy.
- Informace získané od školních metodiků prevence z jiných škol v regionu.
- E-Bezpečí.
- Policie ČR a zástupci Integrovaného záchranného systému.

3.1 Vnitřní informační zdroje

- Odborná a metodická literatura (viz 7.1)
- Audiovizuální zdroje (viz 7.1)
- Webové stránky školy

4 ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU

Silné stránky

Nízké počty žáků ve třídách umožňují vyučujícím získat dobrý přehled o výskytu projevů rizikového chování. Vzájemné podpory a respekt mezi pracovníky školy a žáky.

Dozor ve škole během přestávek zajišťuje přehled o chování žáků a bezpečné a motivující prostředí.

Slabé stránky

Dojíždějící žáci mají častěji příležitost setkat se s sociálně patologickými jevy, což škola nebo rodiče obtížně ovlivní.

Za riziková místa ve škole lze považovat školní šatny a WC.

5 CÍLE MINIMÁLNÍHO PREVENTIVNÍHO PROGRAMU

5.1 OBECNÉ CÍLE

Specifická primární prevence

- celoškolská realizace programu prevence rizikového chování.

Aktivity a programy, jsou zaměřené na konkrétní formy rizikového chování, které se vyskytuje ve škole. Snahou je působit cíleně, specificky na informovanost a postoje dětí k danému typu rizikového chování.

Nespecifická primární prevence

- rozvíjení zdravého životního stylu žáků.

Východiskem pro PPRCH (dále jen Program prevence rizikového chování) jsou dokumenty

:

- Školský zákon – zákon č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším a jiném vzdělání, ve znění zákonů č.383/2005 Sb., č.112/2006 Sb., č. 158/2006 Sb., č.161/2006 Sb., č.179/2006 Sb. a č.342/2006 Sb v aktuálním znění.

- Zákon k ochraně před škodami působenými tabákem, alkoholem a návykovými látkami 379/20015 Sb v aktuálním znění.

- Vyhláška č. 174/2011 Sb., kterou se mění vyhláška č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.

- Vyhláška č.72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních

- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví (č. j.: 10 194/2002-14, Věstník MŠMT 3/2002)

- Metodický pokyn k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (č. j.: 14 423/99-22, Věstník MŠMT 5/1999)

- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT (č. j.: 37 014/2005-25, Věstník MŠMT 2/2006)

- Spolupráce škol a předškolních zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže na dětech a mládeži páchané (č. j.: 25 884/2003-24, Věstník MŠMT 11/2003)

- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 – 2027
- Akční plán realizace Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2023 –2025
- Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019–2027
- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016) (č. j.28 275/2000)
- Krajský plán primární prevence rizikového chování v Olomouckém kraji na léta 2023 -2026
- Strategický protidrogový plán Olomouckého kraje na léta 2023 - 2026
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních (č. j. 21291/2010-28)

5. 2 KONKRÉTNÍ CÍLE V TOMTO ŠKOLNÍM ROCE

- rozvoj osobních a sociálních kompetencí, posílení pozitivních vlastností a sebedůvěry, poznání druhých a respektování individuality vrstevníků
- rozvíjení příznivého klimatu školy, výchova ke zdravému životnímu stylu a dodržování pravidel chování dle řádu školy
- vedení žáků k odpovědnosti za vlastní chování a způsob života v míře, která je přiměřená jejich věku a schopnostem
- zlepšování podmínek pro využití volného času žáků soustavné a systematické vzdělávání pedagogických pracovníků v netradičních technikách preventivní práce s žáky (techniky rozvíjení osobnosti, metody vytváření pozitivních vztahů mezi žáky)
- rozvíjení právního a občanského vědomí žáků ve výuce jednotlivých předmětů
- průběžné sledování konkrétních podmínek ve škole z hlediska výskytu rizikového chování, nejčastěji anketní dotazníkovou formou
- pravidelné obnovování nástěnky na chodbě školy, která je věnována prevenci rizikového chování a zdravému životnímu stylu
- účast na školeních primární prevence.
- informování ostatních učitelů o nových poznatcích z primární prevence, se způsoby řešení krizových situací v případě jeho výskytu ve škole
- spolupráce s okresním metodikem prevence
- spolupráce s institucemi, které zajišťují poradenství, prevenci a sociálně právní ochranu mladistvých:

5.3 Instituce, které zajišťují poradenství, prevenci a sociálně právní ochranu mladistvých

- Pedagogicko-psychologická poradna tel: 585221045

- Krajský školský koordinátor prevence Mgr. Spurný Ladislav 585 508 545, l.spurny@olkraj.cz
- Okresní metodička prevence Mgr. Kateřina Tomanová - tomanova@ppp-olomouc.cz, tel: 58 522 10 45
- Oblastní metodička primární prevence: Mgr. Kateřina Motlová tel: 585821045.
- Krajský úřad Olomouckého kraje, Odbor školství mládeže a tělovýchovy – primární prevence ve školství PhDr. Ladislav Spurný, tel: 585508545.
- Statutární město Olomouc - Odbor sociálních věcí - Oddělení sociální prevence - Poradenské centrum, Telefon: 585 562 406, Štursova 1, Olomouc
- Manažerka prevence kriminality Olomouckého kraje PhDr. Jarmila Fritcherová
- Policie ČR Olomouc tel.: 158 (tísňové volání), 974766531.
- Městská policie Olomouc, Skupina prevence kriminality tel: 156 (tísňové volání), 585209511, 585209540.
- Úřad práce Olomouc tel: 585548111.
- Krajská hygienická stanice v Olomouci tel: 585719111
(poradna zdraví, poradna pro odvykání kouření, poradna AIDS)
- Fakultní nemocnice Olomouc tel: 588441111.
- Okresní úřad Olomouc tel: 58551011.1
- Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež – Klub Zóna
Střední Novosadská 48 Olomouc, tel: 773 980 991, email: pracovnicizony@seznam.cz
- Centrum Semafor Legionářská 15, tel.: 731122280
- P – centrum: Lafayetteva 47/9, Olomouc, tel: 585221983.
- Kappa-Help Boženy Němcové 101/16 Přerov, tel. 773821002.

5.4 Internetové poradny

Linky bezpečí	www.linkabezpeci.cz www.linkaduvery.cz www.ditenauteku.ic.cz www.soscentrum.cz (denní krizová služba)
Drogy	www.ppp-olomouc.cz www.sanarim.cz www.drogovaporadna.cz www.prevcentrum.cz www.pcentrum.cz

Alkohol	https://www.pijsrozumem.cz/zakladni-prevence/ https://www.alkoholik.cz/zavislost/ www.pobavmeseoalkoholu.cz
Rizikové chování v dopravě	http://www.ibesip.cz/
Tabákové výrobky	https://www.bezcgaret.cz/ https://www.facebook.com/Neku%C5%99%C3%A1tka-377012258984038/
Šikana, kyberšikana	www.sikana.cz www.minimalizacesikany.cz www.e-bezpeci.cz
Týrání, zneužívání	www.nasedite.cz
Poruchy příjmu potravy	http://anorexie.wz.cz www.idealni.cz http://bulimie.pppinfo.cz

6 HODNOCENÍ PREVENTIVNÍHO PROGRAMU ZA ŠKOLNÍ ROK 2024/2025

Program prevence rizikového chování dle stanoveného plánu. Žáci se s tématy rizikového chování seznámili v rámci předmětů Občanská výchova a Výchova ke zdraví a také během celoročních besed.

Realizace plánu přispěla k rozvoji a posílení kamarádských vztahů mezi žáky, a to i mimo školu. Tyto vztahy vedly k většímu vzájemnému respektu a porozumění, což se pozitivně projevilo na zlepšení chování a celkové atmosféry ve třídních kolektivech.

7 ZAPOJENÍ PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ DO PREVENTIVNÍHO PROGRAMU

Všichni pedagogičtí pracovníci školy jsou zapojeni do plnění cílů PPRCH v rámci výuky, třídní učitelé pracují s jednotlivými žáky a s třídním kolektivem.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků probíhá v rámci aktuální nabídky seminářů. Poznatky ze seminářů jsou dále využívány ve výuce a předávány všem pedagogům.

Školní metodik prevence spolupracuje s vedením školy, výchovným poradcem, třídními učiteli, ostatními pedagogy, rodiči a institucemi, zúčastňuje se školení a vzdělává se individuálně v dané problematice

7.1 METODICKÉ POMŮCKY

knihy, CD, propagační materiály pro potřeby preventisty a pedagogů

Název	Forma	Umístění
Extremismus	knihy	skříňka PREVENCE
Prevence	časopisy	skříňka PREVENCE
Nová cesta k léčbě šikany	knihy	skříňka PREVENCE
Metodické doporučení + rizikové formy chování	tištěná forma	skříňka PREVENCE
	digitální forma	počítač ve sborovně
Pravda o drogách	DVD	skříňka PREVENCE
Tvorba a realizace projektů prevence kriminality mládeže	knihy	skříňka PREVENCE
Programy a intervence školské prevence rizikového chování v praxi	knihy	skříňka PREVENCE
Prevence rizikového chování ve školství	knihy	skříňka PREVENCE
Výkladový slovník základních pojmů školské prevence rizikového chování	knihy	skříňka PREVENCE
Kvalita a efektivita v prevenci rizikového chování dětí a dospívajících	knihy	skříňka PREVENCE

Volání naděje 1 - 9	DVD	skříňka PREVENCE
Bezpečnost v kyberprostoru	CD	skříňka PREVENCE
Dítě v ohrožení	CD	skříňka PREVENCE
Dezinformace a konspirace ve třídě - 10 tipů jak reagovat	brožura	skříňka PREVENCE
Kontrolní nástroje pro řešení šikany	výtisk	skříňka PREVENCE

8 AKTIVITY V PREVENCI RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ

8.1 Aktivity pro žáky - Rozdělení preventivních aktivit v rámci výuky:

TÉMA	TŘÍDY	PŘEDMĚTY
Návykové látky	ve všech ročnících v průběhu studia	ČJL, OV, VKZ, ROV, TV, ODV, PC
Školní šikana	ve všech ročnících v průběhu studia	ČJL, OV, VKZ, ROV, TV, ODV, PC
Kyberšikana	ve všech ročnících v průběhu studia	OP, OV, VKZ, ROV
Netolismus	ve všech ročnících v průběhu studia	OP, ČJL, OV, VKZ, ROV, TV, ODV, PC
Hazardní hraní	ve všech ročnících v průběhu studia	OP, MAT, ČJL, OV, VKZ, ROV
Vandalismus	ve všech ročnících v průběhu studia	MAT, ČJL, OV, VKZ, ROV, TV, ODV, PC
Záškoláctví	ve všech ročnících v průběhu studia	ČJL, OV, VKZ, ROV
Krádeže	ve všech ročnících v průběhu studia	MAT, ČJL, OV, VKZ, ROV, TV, ODV, PC
Extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus	ve všech ročnících v průběhu studia	OP, ČJL, OV, VKZ, ROV,

Příslušnost k subkulturám	ve všech ročnících v průběhu studia	OP, ČJL, OV, VKZ, ROV, TV, ODV, PC, EKO
Homofobie	ve všech ročnících v průběhu studia	OP, ČJL, OV, VKZ, ROV, TV, ODV, PC
Rizikové chování v dopravě	ve všech ročnících v průběhu studia	ČJL, OV, VKZ, ROV, TV, ODV, PC
Domácí násilí	ve všech ročnících v průběhu studia	ČJL, OV, VKZ, ROV, TV
Poruchy příjmu potravy	ve všech ročnících v průběhu studia	ČJL, OV, VKZ, ROV, TV
Sebepoškozování	ve všech ročnících v průběhu studia	ČJL, OV, VKZ, ROV, TV,
Rizikové sexuální chování	ve všech ročnících v průběhu studia	OP, ČJL, OV, VKZ, ROV, TV
Krizové situace spojené s násilím	ve všech ročnících v průběhu studia	ČJL, OV, VKZ, ROV, TV, ODV, PC

8.2 Jednorázové akce školy viz příloha

8.3 Aktivity pro rodiče

8.3.1 Seznámení rodičů s preventivním programem:

Forma	Plánované datum	Obsah
ústní, písemná webové stránky školy	1. 9. 2025	Seznámení s dokumenty: Školní řád střední školy, PPRCH, Program proti šikanování, Krizový plán, Školní preventivní strategie, distribuce materiálů k tematice prevence rizikového chování

písemná	na začátku školního roku, během školního roku	informace pro rodiče o průběhu realizace PPRCH
beseda	během školního roku	dle aktuální potřeby

8.3.2 Způsoby informování rodičů:

Místo	Plán	Obsah
Zahájení školního roku	1. 9. 2025	Seznámení s dokumenty prevence
Třídní schůzky	10. 11. 2025 6. 1. 2026 30. 3. 2026 8. 6. 2026	dle potřeby
Osobní konzultace s třídními učiteli	dle potřeby	při výskytu rizikového chování ve škole
Den otevřených dveří	21. 11. 2025 12. 1. 2026 18. 6. 2026	seznámení s prevencí rizikového chování ve škole
Internetové stránky školy	během celého roku	dokumenty prevence rizikového chování

8.4 Aktivity pro žáky a učitele

- Udržení příjemného a klidného prostředí mezi žáky, podchycení projevů šikany, záškoláctví, ničení majetku a podobně. Oslovení zejména nových žáků nastupujících do prvních ročníků (beseda, podchycení zájmů).
- Použití dotazníků k zjištění situace na škole (drogy a jejich užití, šikana a vztahy mezi studenty).

- Další vzdělávání pedagogů v oblasti prevence dle nabídky zainteresovaných organizací.
- Na základě předchozích průzkumů zaměřených na zneužívání návykových látek, věnovat nadále zvýšenou pozornost prevenci kouření a konzumaci alkoholu.
- Budování zdravého klimatu školy, třídy při každodenní práci.

8.5 Konkrétní akce v tomto školním roce

Datum	Třídy	Téma
Září	OU, PŠ	Seznámení s umístěním a funkcí schránky důvěry. Přednáška s besedou na téma prevence šikany – tvorba pravidel chování.
Říjen	OU, PŠ	Dotazník o užívání tabákových výrobků. Dotazník Wellbeing. Beseda o škodlivosti tabákových výrobků.
Listopad	OU, PŠ	Dotazník o výskytu různých forem rizikového chování. Beseda na téma extremismu a xenofobie.
Prosinec	OU, PŠ	Beseda na téma možnosti zlepšování vztahů mezi žáky.
Únor	OU, PŠ	Program primární prevence (Kappa-Help, Zóna, P-centrum).
Březen	OU, PŠ	Beseda na téma prevence užívání alkoholu Sociometrický dotazník
Duben	OU, PŠ	Beseda na téma kyberšikana
Červen	OU, PŠ	Přednáška s besedou na téma prevence rizikového chování o prázdninách
V případě potřeby a po konzultaci s třídními učiteli, budou zařazeny další tematické, interaktivní, popř. intervenční programy.		

9 OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

Cílem Preventivního programu je, naplnit vytyčené cíle a tím realizovat předpokládané výstupy, které spočívají v rozšíření a upevnění znalostí a dovedností žáků.

Žák je veden:
ke znalosti negativních vlivů a následků užívání návykových látek na zdraví člověka,
k orientaci v systému závislostí,
k vytváření odolnosti proti stresu, negativním zážitkům a vlivům,
ke znalosti základní právní normy, k jejímu respektování a odhadu právních důsledků svých činů,
k umění řešit problémy,
k orientaci v systému kontaktních míst poskytujících odbornou činnost,
k respektování odlišných názorů, způsobů chování a kulturní odlišnosti lidí,
k vytvoření pozitivního vztahu k zdravému životnímu stylu,

k získání znalostí v problematice sexuální výchovy,
ke schopnosti rozpoznat formy násilí a dokázat se jim bránit,
k rozvíjení složek své osobnosti,
k získávání schopnosti týmové práce,
k vytváření pozitivního hodnotového žebříčku.
ke znalosti negativních vlivů a následků užívání návykových látek na zdraví člověka,

Topolany
Vypracovala:

27. 8. 2025
Bc. Jana Danzmajerová